KONGRE

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ

ULUSAL OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONGRESİ

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNİN BUGÜNÜ VE GELECEĞİ

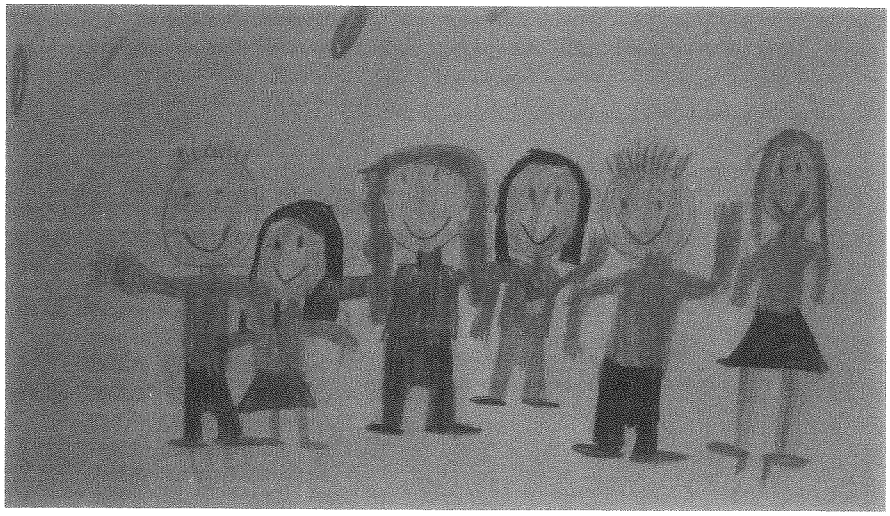
01-03 HAZİRAN 2011

TAM METİNLER

KONGRE

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ

ULUSAL OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONGRESİ

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNİN BUGÜNÜ VE GELECEĞİ

01-03 HAZİRAN 2011

TAM METİNLER

ULUSAL OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONGRESİ
Okul Öncesi Eğitimin Bugünü ve Geleceği

1-3 Haziran 2011
İstanbul – TÜRKİYE

BİLDİRİ TAM METİN KİTABI

Yayıma Hazırlayanlar

Prof. Dr. Ozana URAL
Doç. Dr. Birsen PALUT
Araş. Gör. Melda Kılıç

Bu kitap PEGEM YAYINLARI tarafından yayınlanmıştır.

ULUSAL OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONGRESİ
Okul Öncesi Eğitimin Bugünü ve Geleceği

KONGRE KURULLARI

Onursal Başkan: Prof. Dr. M. Zafer GÜL, *Rektör*

Kongre Başkanı: Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK., *Dekan*

DÜZENLEME KURULU

Düzenleme Kurulu Başkanı: Prof. Dr. Ozana URAL, *Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D. Başkanı*

Düzenleme Kurulu:
Yrd. Doç. Dr. Levent DENİZ, *Dekan Yardımcısı*
Prof. Dr. Alev ÖNDER
Prof. Dr. Yıldız GÜVEN
Doç. Dr. Rengin ZEMBAT
Doç. Dr. Gülden UYANIK BALAT
Doç. Dr. Birsen PALUT
Yrd. Doç. Dr. Oya RAMAZAN
Yrd. Doç. Dr. Necla TUZCUOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Tosun YALÇINKAYA
Yrd. Doç. Dr. Oya ABACI
Yrd. Doç. Dr. Ercan MERTOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Özgül POLAT
Dr. Işık KAMARAJ
Dr. Gülçin GÜVEN
Dr. Esin DİBEK
Öğr. Gör. Hülya BİLGİN
Öğr. Gör. Kadriye EFE AZKESKİN
Öğr. Gör. Saime ÇAĞLAK SARI
Öğr. Gör. Cafer ÜNAL
Öğr. Gör. Volkan KANBUROĞLU
Arş. Gör. F.Lemis ÖNKOL
Arş. Gör. Atiye ADAK ÖZDEMİR
Arş. Gör. Burcu ÖZDEMİR BECEREN
Arş. Gör. Mehmet Nur TUĞLUK
Arş. Gör. Sinan KOÇYİĞİT
Arş. Gör. Banu ÖZKAN
Arş. Gör. Türker SEZER
Arş. Gör. Melda KILIÇ

BİLİM KURULU*:
Prof. Dr. Alev ÖNDER
Prof. Dr. Ayla OKTAY
Prof. Dr. Belma TUĞRUL
Prof. Dr. Berrin AKMAN
Prof. Dr. Cihangir DOĞAN
Prof. Dr. Çağlayan DİNÇER
Prof. Dr. Duyan MADEN
Prof. Dr. Handan Asude BAŞAL
Prof. Dr. İsmihan ARTAN
Prof. Dr. Meziyet ARI
Prof. Dr. Mübeccel GÖNEN
Prof. Dr. Müzeyyen SEVİNÇ
Prof. Dr. Neriman ARAL
Prof. Dr. Ozana URAL
Prof. Dr. Pınar BAYHAN
Prof. Dr. Ramazan ARI
Prof. Dr. Sefer ADA
Prof. Dr. Sevda BEKMAN
Prof. Dr. Sibel GÜNEYSU
Prof. Dr. Tanju GÜRKAN
Prof. Dr. Yaşare AKTAŞ ARNAS
Prof. Dr. Yıldız GÜVEN

* Alfabetik dizin kullanılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Mehmet SAĞLAM, Neriman ARAL 1
Bir İnsan Çiz Testi İle Boşanma Sürecinde Olan Aile Çocuklarının Sorunlarının Karşılaştırmalı İncelenmesi

Belma TUĞRUL, Hülya TOKUÇ, Gökhan GÜNES 13
1 Soru 100 Yanıt

Meziyet ARI, Sonnur IŞITAN 18
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Oyuncak Güvenliği Konusundaki Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi

Yaşare AKTAŞ ARNAS, Raziye Günay BİLALOĞLU, Seda ŞAHİN, Ebru DERETARLA GÜL 25
Öğretmenler Ev Ziyaretleri Konusunda Ne Düşünüyorlar? Ne Yapıyorlar?

Özgül VURAL, Aysel KÖKSAL AKYOL 32
Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin Empatik Becerilerinin İncelenmesi

Gizem ÖZER, Berrin AKMAN 37
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Uyguladıkları Fen ve Doğa Etkinlikleri ve Karşılaştıkları Sorunlar

Gülden UYANIK BALAT, Hülya BİLGİN, Atiye ADAK ÖZDEMİR 42
5-6 Yaş Çocuklarının Öğrenme Stillerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Çiğdem KOTİL, Ayla OKTAY 50
Annenin Okul Beklentilerine Uyumu Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Fatma ÖNEN, Sibel DEMİR, Fatma ŞAHİN 57
Sorgulamaya Dayalı Örnek Olayların, Okul Öncesi Çocuklarının Bilimi Sorgulama Düzeylerine ve Kavram Gelişimlerine Etkisi

Rengin ZEMBAT, Asude BALABAN DAĞAL, Fatma ÖZGE ÜNSAL 62
İstanbul İli Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Çocuklarının Sosyal Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Tuğba DURAK DEMİRHAN, Lemis ÖNKOL, Jeongsuk CHOI, Necla TUZCUOĞLU, Rengin ZEMBAT 71
Okul Öncesi Kurumlarına Devam Eden 5–6 Yaş Grubu Çocukların Ahlaki ve Sosyal Kural Bilgilerinin Sosyal Duygusal Uyum Düzeyleriyle İlişkisinin İncelenmesi (İstanbul İli Örneği)

Şule ERDEN, Münire Aydilek ÇİFTÇİ, Özkan ÖZGÜN 81
Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Aile Katılımı Etkinlikleri ve Ailelerin Etkinliklere Katılım Düzeylerinin İncelenmesi

Elif ÇELEBİ ÖNCÜ, Esra ÖZBAY ÜNLÜER 87
Kendimiz Yapıyor, Birlikte Oynuyoruz

Ayperi SIĞIRTMAÇ 91
Annenin Çalışmasının Anne ve Çocuk Üzerindeki Etkileri

Oya ABACI, Hande USBAŞ 96
Okul Öncesi Eğitimde Müzelerden Yararlanma Programinin 6 Yaş Çocuklari Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi

Gülden UYANIK BALAT, Hülya BİLGİN, Türker SEZER 101
Okul Öncesi Öğretmenlerine Yönelik Sınıf Yönetimi Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri

Emel GÜRYIL, Mehmet İNAN 110
6 Yaş Grubu Çocuklarda Ritmik Hareketlerin Koordinasyon Gelişimine Etkisinin İncelenmesi

Münire Aydilek Çiftçi, Özkan ÖZGÜN, Şule ERDEN 117
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Uygulanan Lisans Eğitimi Programına Dair Algıları

Tosun YALÇINKAYA 124
Zihinsel Engellilerin Eğitiminde Oyun ve Oyuncak

Kevser KOÇ, Filiz Shine EDİZER 129
Sınırlı Olanaklara Sahip Anasınıflarında Çocukların Oyuncak Tercihlerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Zarife SEÇER, Alev ÖNDER, Erhan ALABAY 132
5-6 Yaş Okul Öncesi Dönemi Çocukların Beden Kütle İndeksi Değerleri İle Zihinsel Gelişimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Esra DERELİ 138
Okulöncesi Öğretmenleri İle İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretime Hazırlık Sürecine İlişkin Görüşleri

Müzeyyen SEVİNÇ, Sibel GARİP 144
5-6 Yaş Döneminde, Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğu Olan Eşlerin Çocuk Yetiştirme Stilleri Ile Evlilik Uyumlari Arasindaki İlişkinin İncelenmesi

Gülden UYANIK BALAT, Banu ÖZKAN, Melda KILIÇ 150
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Çocuk Edebiyatına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

NeclaTUZCUOĞLU, Gül KADAN 156
Okul Öncesi Dönem Çocuklarında (4-6 Yaş) Saldırganlık Davranışını Etkileyen Faktörlerin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Cemal TÜRER 164
Anaokullarında Matematik

Gülçin GÜVEN, Ozana URAL, Kadriye EFE AZKESKİN 168
Okulöncesi Çağdaki Çocukların Sosyo-Duygusal Uyumu, Davranış Sorunları ve Ailelerin Katkısı: Zaferler İlköğretim Okulu Aile Destek Programı Örneği

Kadriye Efe AZKESKİN, Ozana URAL, Gülçin GÜVEN 175
Ailelerin Okul Öncesi Çocukların Sosyal Davranış Denetimi, Sosyal Duygusal Uyum Düzeyi ve Davranış Sorunları

Elif BENZER, Kürşad DURU, Fatma ŞAHİN 180
Animasyon ve Modellerle Okulöncesi Çocuklarında Dünya, Güneş ve Ay İle İlgili Kavramların Geliştirilmesi

Ozana URAL, Gülçin GÜVEN, Kadriye EFE AZKESKİN 186
Aile Çocuk Yetiştirme Tarzları Ölçeğinin Psikometrik Çalışması

AİLE ÇOCUK YETİŞTİRME TARZLARI ÖLÇEĞİNİN PSİKOMETRİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ozana URAL*
Dr. Gülçin GÜVEN**
Öğr. Gör. Kadriye EFE AZKESKİN***

GİRİŞ

Her ailenin kendine has bir yapısı, farklı dinamikleri vardır. Bu kendine has yapının ortaya çıkmasında aileyi oluşturan bireylerin kişilik özellikleri, sosyokültürel ve eğitim düzeyi, iletişim biçimleri, kendi aile geçmişleri gibi pek çok değişken rol oynar. İki farklı özelliğe sahip yetişkinin bir aile kurması, eşlerin başlayarak karşılıklı etkileşim içine girmeleri ile çekirdek ailenin kendine has sistemi işlemeye başlar. Her aile bu yapıda, çekirdek aile özelliğinde olmamakla birlikte genel olarak iki yetişkinin bir aile kurmasından söz edilebilir. Böyle bir aileye bir çocuğun katılması yeni bir sosyal sistem oluşturur ve ailenin ilişki ve rollerini yeniden yaratır (Puckett ve Black, 2005). Bir sosyal sistem olarak ele alınan ailede anne baba çocuğu etkilediği gibi çocuk da anne babayı etkiler (Kail, 2001). Bu yüzden her ailenin değişebilen, karmaşık bir yapısı olduğu söylenebilir. Ailenin kendine has karmaşık yapısı anne babanın çocuk yetiştirme tarzına da yansır. LeVine (1988) pek çok kültürde anne babaların çocuk yetiştirme stillerine baktığında şu üç temel amacın belirdiğini söylemektedir. Bunlar:

1. Yaşam amacı: Anne babalar çocuklarının hayatta, sağ, sağlıklı ve emniyette olduğundan emin olmak isterler.
2. Ekonomik amaç: Anne babalar çocuklarının gelecekte ekonomik olarak üretken yetişkinler olması için gerekli beceri ve özellikleri kazandığından emin olmak isterler.
3. Kültürel amaç: Anne babalar çocuklarının içinde yaşadığı sosyal çevrenin temel kültürel değerlerini çocuklarının kazandığından emin olmak isterler (Akt. Cole ve diğer., 2005).

LeVine (1988)'ne göre yukarıdaki anne babalık amaçları hiyerarşiktir ve anne babalar için en önemli amaç çocuklarının hayatta kalmalarını sağlamaktır, daha sonra iki amaç gelir.

70'lerde Baumrind ve arkadaşlarının belirttiği gibi anne babalık davranışlarının büyük çoğunluğu "otoriter", "yetişkin" ve "izin verici" anne babalık davranışları olarak gruplandırılır (Akt. Cole ve diğer., 2005).

Anne babanın pek çok davranışı çocuğu olumlu etkilediği gibi, bir kısım davranışları da olumsuz etkilemektedir. Çocuklarda görülen davranış sorunlarından bazıları aileden, anne babanın çocuğa uygun olmayan yetiştirme tarzından kaynaklanmaktadır (Ural ve Kanlıkılıçer, 2010). Ailenin çocukla ilgilenme, denetleme, iletişim kurma biçimleri de çocuk üzerinde etkili olmaktadır (Ural ve Efe, 2005). Anne-babanın çocuk yetiştirme tarzlarını anlamak birçok sorunun çözümüne ulaşmayı kolaylaştırıcı bir başlangıç olacaktır. Sorun yaşamayan pek çok aile; çocuklarını daha iyi yetiştirmek ve daha sağlıklı ve mutlu bir aile olmak için bilgilendirmeye, yol gösterilmeye, eğitime gereksinim duymaktadır. Bugün aile eğitimleri, aile katılım programları giderek yaygınlık kazanmaktadır (Temel, 2010; Ural, 2007).

Aile eğitimlerinin etkinliğini geliştirmek üzere yapılacak çalışmalarda da anne babanın çocuk yetiştirme tarzını bilmek katkı sağlayacaktır. Ailenin çocuk yetiştirme tarzını belirlemeye çalışmak aile ve çocuk hakkında pek çok özelliği anlamayı kolaylaştıracaktır. Çocuk ve anne babanın yaşayabileceği sorunları en aza indirgeyecek daha sağlıklı ilişki biçimleri geliştirmek, daha mutlu bir aile olmak isteyenlere gerekli yardımı sağlamak üzere yapılacaklar arasında anne babanın çocuklarını nasıl yetiştirdiklerini anlamak önemli ipuçları verecektir. Bunun için de anne-babanın çocuklarını yetiştirirken nasıl davrandıklarını ve ne hissettiklerini belirleyecek ölçme araçlarına gereksinim vardır.

Bu çalışmada, anne babanın çocuklarını yetiştirme tarzlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirilmiştir. Çalışmada geliştirilen ölçeğe "Aile Çocuk Yetiştirme Tarzları" (AÇYT) ölçeği adı verilmiştir. Bu çalışmanın ana amacı AÇTT ölçeğinin psikometrik çalışmasını yapmaktır. Bu başlangıç çalışmasında ölçeğin geçerlik ve güvenirlik sınamaları yapıldıktan sonra ölçek, anne-babaların çocuk yetiştirme tarzlarını anlamayı gerektiren araştırmalarda kullanılabilecektir.

* Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D; **oural@marmara.edu.tr**
** Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D;. **gulcinm@marmara.edu.tr**
*** Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D; **ekadriye@marmara.edu.tr**

YÖNTEM

Amaç ve Örneklem

Temel amacı AÇYT ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarını yapmak olan bu çalışmanın örneklemini 5-6 yaşındaki çocukları bir devlet ilköğretim okulunun anasınıfına devam eden toplam 109 anne-baba oluşturmaktadır.

Çalışmada Kullanılan Araçlar

Çalışmada Aile Bilgi Formu, Anne Babalık Stilleri ve Boyutları (Kapçı, Demirci, 2009) ve Aile Çocuk Yetiştirme Tarzları ölçeği olmak üzere üç ölçme aracı kullanılmıştır.

Aile Bilgi Formu

Ailenin eğitim, gelir, meslek durumunu, çocuk sayısını, çocuklarının bir okul öncesi eğitim kurumuna devam etme sürelerini, çocuğa kim/kimlerin baktığını belirlemeye yönelik aile hakkında demografik bilgi toplamak amacıyla, araştırmacılar tarafından hazırlanan 12 sorudan oluşan bir bilgi formudur.

Anne Babalık Stilleri ve Boyutları Ölçeği

Kapçı ve Erdinç Demirci (2009) tarafından geliştirilmiş, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Ölçek 32 madde ve 3 faktörden oluşmakta, anne babalık stillerini ölçmektedir. Faktörler "yetişkin", "otoriter" ve "izin verici" anne babalık stilleri adını taşımaktadır (Kapçı, Demirci, 2009).

Aile Çocuk Yetiştirme Tarzları Ölçeği

Anne babaların çocuklarını yetiştirirken çocuklarının sahip olmasını istedikleri özellikleri, olumlu buldukları özellikleri çocuklarının kazanması için sergiledikleri davranışları, tarzları anlamaya yönelik bir ölçek geliştirmek istenmiştir. Ölçeğin ön çalışması Marmara Üniversitesinde doktora öğrencisi olan evli ve çocuklu 30 anne-baba ile yapılmıştır. Doktora öğrencisi anne-babalara nasıl çocuk yetiştirdiklerini, nasıl yetiştirmek istediklerini ve çocuklarında olmasını istedikleri, bekledikleri özellikleri sıralamalarını beklenen açık-uçlu bir form verilmiş ve yanıtlar değerlendirilmiştir. Gerekli alan yazın taraması da yapıldıktan sonra araştırmacılar ailelerin çocuk yetiştirme tarzlarını belirlemeye yönelik 103 maddeden oluşan ölçeği hazırlamışlardır. Ölçek 5'li Likert tarzında "1. Hiç Katılmıyorum-5. Tamamen Katılıyorum" gibi yanıt seçenekleri sunmaktadır.

Uygulama

Her üç ölçme aracı araştırmacılar tarafından ilköğretim okulunun anasınıflarına gidilerek, anasınıfı öğretmeninin yardımıyla örnekleme verilmiş ve iki gün sonra ölçme araçları velilerden toplanmıştır. Geçerli sayılabilecek yanıtlanmış ölçekler araştırmada değerlendirmeye alınmıştır.

BULGULAR

Çalışma sonunda elde edilen bulgular demografik bilgi aracından ve ölçeklerden elde edilenler olarak ele alınmıştır.

Örneklemin Demografik Bulguları

Örneklemin % 49'u kız ve % 51'i erkek çocuk sahibi anne-babalardır. Çocukların % 51'inin kardeşi yoktur. % 41'inin kendinden büyük bir abla veya ağabeyi vardır. Çocukların hemen hepsi (% 89) 1 yıldır bir okul öncesi eğitim kurumuna devam etmektedir. Daha önce anneleri tarafından evde yetiştirilmiştir. Örneklemin eğitim durumu orta düzeydedir. Anne ve babalar arasında annelerin % 42'si ve babaların % 54'ü lise mezunudur. Bunu çoğunlukla anne ve babalar için ilkokul mezuniyeti izlemektedir. Örneklemin yarıdan fazlası 31-40 yaşları arasındadır. Annelerin % 84'ü kendini ev hanımı olarak tanımlamaktadır. Babaların % 28'i serbest bir işle uğraşmakta, bunu % 22 ile memurlar izlemektedir. % 43'ü "diğer" meslek grubunda yer almaktadır. "Diğer" meslek grubu tanımı içine çoğunlukla tekstil çalışanı, muhasebeci, esnaf gibi meslek grupları girmektedir. Genel olarak bu örneklem orta-düşük eğitim ve gelir düzeyinde, 1 veya 2 çocuklu, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocuklarının kurum eğitimi süresi 1 yıl olan ailelerden oluşmaktadır.

Güvenirlik Çalışması

Ölçeğin güvenirlik çalışması için iç tutarlılık, madde toplam korelasyonu ölçülmüştür. Yapılan değerlendirmeler sonucunda ölçeğin iç tutarlığı Cronbach Alfa yöntemiyle (.84) olarak bulunmuştur.

Ölçekte yer alan maddelerin ayırt ediciliğini belirlemek üzere yapılan t-testi sonucunda tüm maddeler için grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak ($p<.01$) anlamlı olduğu görülmüştür.

Güvenirlik için yapılan bu çalışmalar sonucunda AÇYT ölçeğinin yüksek bir güvenirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Geçerlik Çalışması

Ölçeğin yapı ve kriter geçerliliği sınamaları yapılmıştır. Yapı geçerliliğini belirlemek üzere faktör analizi ve test yarılama (split-half) çalışması yapılmıştır.

Yapılan faktör analizi sonucunda 5 alt boyut ortaya çıkmıştır. Bu alt boyutlar şu şekilde tanımlanmıştır:

1. Alt Boyut: Ölçekteki 38, 26, 27, 31, 34. maddelerden oluşmaktadır. Maddeler incelendiğinde ortak temanın çocuk yetiştirmekten duyulan memnuniyeti ve çocukta bulunan olumlu özellikleri gösterdiği görülmektedir. Bu boyuta **"Çocukla İlgili Olumlu Özellikler"** adı verilmiştir. Bazı maddelerden örnekler şöyledir:

38. madde: Çocuk sahibi olduğum için çok mutluyum.

31. madde: Çocuğumun ileride kendine güvenen biri olmasını umuyorum.

2. Alt Boyut: Ölçekte yer alan 100, 77, 87, 84. maddelerden oluşmaktadır. Genel teması çocuğun gelişimine ve eğitimine uygun davranışları yapmak olduğu için **"Çocuğa Yönelik Eğitim Davranışları"** olarak adlandırılabilir. Bazı örnekler:

77. madde: Çocuğumun yaşına uygun kitap okurum.

87. madde: Çocuğumla evde oyun oynarım.

3. Alt Boyut: Ölçekte yer alan 64, 53, 83. maddelerden oluşmaktadır. Çocuğun okul ve gelecekte mesleki, iş başarısına verilen önemi göstermektedir. Bunun için bu alt boyuta **"Çocuğun Geleceğe Yönelik Başarıları"** adı verilebilir. Bazı örnekler:

64. madde: Çocuğumun ilerde başarılı biri olmasını umuyorum.

83. madde: Çocuğumun okulu, yuvası benim için önemlidir.

4. Alt Boyut: Bu alt boyut aynı temanın yer aldığı iki faktörden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan 29. ve 40. maddeler ile 82. ve 25. maddeler burada yer almaktadır. Bu alt boyuttaki maddelerin genel temasına bakıldığında çocuğun kontrolü ve kuralların önemi dikkat çekmektedir. Bu yüzde bu alt boyut **"Çocuğun Denetimi"** olarak isimlendirilmiştir. Bazı örnekler:

29. madde: Çocuğum başka çocuklarla oyun oynarken onları kontrol ederim.

25. madde: Dışarıda olduğumuzda çocuğumun düzgün, terbiyeli olmasını isterim.

5. Alt Boyut: Bu alt boyut da aynı temanın yer aldığı iki faktörden oluşmaktadır Ölçekte yer alan 22, 58, 39 ve 59. maddeler ile 50. ve 57. maddelerden oluşmaktadır. Maddelerin genel temasına bakarak ailenin evde ve dışarıda çocukla birlikte etkinlikte bulunmanın ön plana çıktığı anlaşılmaktadır ve bu alt boyuta **"Çocukla İlgilenme"** adı verilebilir. Bazı örnekler:

39.madde: Çocuğuma bir şeyin nasıl yapılacağını ona gösteririm.

50. madde: Çocuğumun yaşına uygun kitap okurum.

Bu başlangıç çalışmasında her bir faktör için Cronbach Alfa değerlerine bakılmış ve tatmin edici bulunmuştur. Bu olumlu bulgulara rağmen ölçeğin faktör analizinin yinelenmesi uygun olacaktır.

Kriter Geçerliliği Çalışmaları

Kapçı ve Erdinç Demirci (2009) tarafından geliştirilen **"Anne Babalık Stilleri ve Boyutları"** ölçeği, **"Aile Çocuk Yetiştirme Tarzları"** ölçeğinin kriter geçerliliğini ölçmek üzere kullanılmıştır. Kapçı ve Selen Demirci (2009)'nin **"Anne Babalık Stilleri ve Boyutları"** ölçeği ile AÇYT ölçeğinin arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına bakmak için Pearson Çarpım Moment Korelasyon Analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ($p<.01$) düzeyinde düşük pozitif anlamlı bir ilişki çıkmıştır. Bu sonuç kriter geçerliliği için yeterli bulunmamıştır. Ölçeğin test yarılama (split-half) analizi yapıldığında ise olumlu bir sonuç alınmış ve Sperman Brown katsayısı (.658) bulunmuştur. Yapılan faktör analizi sonuçları ve test yarılama sınaması sonunda ölçeğin geçerliliği için tatmin edici kanıtlara ulaşılmıştır ancak sınamanın tekrarlanması uygun olacaktır.

SONUÇ

Bu başlangıç çalışmasında **"Aile Çocuk Yetiştirme Tarzları"** (AÇYT) ölçeğinin yapılan geçerlik ve güvenirlik analizleri olumlu ipuçları vermekle birlikte sınamanın daha büyük bir örneklemle tekrarlanması gereğini göz önüne sermiştir. Bu ilk bulguların ölçeğin geçerlik ve güvenirliliği için olumlu kanıtlar sunduğu söylenebilir. Ancak daha büyük ve farklı gruplarla, daha detaylı analizler yapılması ölçeğin kullanımında güvenlik ve rahatlık sağlayacaktır. İleride devam edecek çalışmalar sonucunda **"Aile Çocuk Yetiştirme Tarzları"** (AÇYT) ölçeği geçerli ve güvenilir olarak ve uygulanması, değerlendirmesi kolay bir şekilde araştırmalarda kullanılabilecektir.

KAYNAKÇA

Cole, M.; Cole S. R.; Lightfoot C. (2005). The Development of Children (Fifth Ed.). Worth Publishers: New York

Haskins R. ; Adams, D. (1983). Parent Education and Public Policy: Synthesis and Recommendations (Ed. Haskins R, Adams, D.). Parent Education and Public Policy. ABLEX Publishing Cor: New Jersey

Kail, R.V. (2001). Children and Their Development (Second Ed.). Prentice Hall: New Jersey

Kapçı, E.; Demirci, S. (2009). Anne-Baba Tutum Ölçeğinin 3–13 Yaş Aralığında Çocuğu Bulunan Annelerde Değerlendirilmesi. **XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı,** Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi: İzmir

Puckett M. B. ; Black J. K. (2005). The Young Child. Development from Prebirth Through Age Eight (Fourth Ed.). Pearson Prentice Hall: New Jersey

Temel, F. ; Aksoy, B. A. ; Kurtuluş Z. (2010). Erken Çocukluk Eğitiminde Aile Katılımı Çalışmaları (Ed. Temel F.). Aile Eğitimi ve Erken Çocukluk Eğitiminde Aile Katılımı Çalışmaları, Anı Yayınları: Ankara

Ural, O. ; Efe, K. (2005). Aile Sosyal Davranış Denetimi Ölçeğinin Psikometrik Özellikleri. 14. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiriler Kitabı. Denizli, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi: Denizli

Ural, O. (2007). Aile Eğitimi ve Aile Katılımı (Ed. Oktay A.; Polat Unutkan Ö.). Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular. Morpa: İstanbul

Ural, O. ; Kanlıkılıçer P. (2010). Behavioral Problems in Turkish Preschool-age Children Gifted Education International. V, 26, No.1, 51-60.